

Izhaja
v ponedeljek, sredo
in petek.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.
Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:

Celje

Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.

Rokopisov ne vračamo.

Oglaš po tarifi.

Telefon int. štev. 65.

Ivan Prekoršek:

Nemška laž.

V časopisu »Germania« v Berlinu je priobčil dr. Morocutti, zdravnik v St. Ilju, članek »Das deutsche Schutland in Slovenien«. V tem članku, ki se odlikuje po nestvarnosti in oni vsenemški prepotentni oholosti, ki še danes tipično karakterizira tiste nemške predstavitelje, ki niso Nemci po rodu in krvi, zasleduje ta manjšinski borec prikrit cilj, da bi dobre meddržavne odnose med Jugoslavijo ter Avstrijo in Nemčijo kvaril in motil s prikazanjem prilik, ki jih ni, ker ni zanje niti predpogojev. Manjšine nemškega naroda med nami ni, ker renegati kot plod in ostanek avstrijske germanizacije niso narodna manjšina. Narodna manjšina tudi niso oni manj zavedni slovenski uslužbenci nemške industrije in napol nemške trgovine, ki morajo na ukaz svojih službodajalcev voliti nemško in se prikazovati kot nemškomisleče ljudi. Ali so nemara drobci te podčrtavane nemške narodne manjšine oni mali odvisni viničarji po Hložah in po Slovenskih goricah ter razni lovski pazniki, ki radi svojih nemškomislečih gospodov iz mest mečejo ob volitvah kroglice v nemško volilno skrinjico?

Nemška narodna manjšina tudi niso oni mali in nezavedni vinogradniki, ki so se zbal groženj nemških vinskih trgovcev in nemških vinarov, ki so se volili nemško, da bi tako lažje prodajali vino v Avstrijo.

Uboga nemška manjšina, ki na taki laži gradi fingiran svoj obstoj in ga skuša kazati svetu! Uboga država, ki ob svojih gramicah pripuša tak »humbug« in trpi, da se problem stoletij na tem terenu znova v taki goljufivi formi obnavlja v škodo kulture, škodo naroda in škodo države.

V »Slovenskem Narodu« je izšel dne 5. maja pod naslovom »Naši Nemci, narodni sporazum in tujina« izpod peresa prof. Baša v Mariboru stvaren odgovor na izpad nemškega šovinizma. Članek zasluži vso pozornost in polno uvaževanje ne samo pri nas doma, temveč tudi v Beogradu, kjer še ni pravega umevanja za naše prilike ob meji in še ne znajo vselej ločiti germanizacijsko-šovinističnih postulatov predvojnih avstrijskih emisarjev od tega, kar mi kot narod in država pravim Nemcem — našim sodržavljanom v polni meri vsi radi koncediramo. Mi nismo gradili svojega razvoja na tatvini in ropu nemške dece in ga tudi danes ne maramo. Ta privilegij kulturne odlike je nesporna last tistih, ki so sa-

mi po večini plod te spodnještajerske in koroške narodne tatvine ter nastopajo danes v svetu in doma kot goreči branitelji neke narodne manjšine, ki je de facto in de jure ni in bo tudi v onem momentu formalne izbrisane, ko bodo pravi Nemci pri nas in v tujini prišli do spoznanja, da se na lažnih premisah ne gradi temelj zdravega sporazuma med enakovrednimi in enakopravnimi narodi.

Z istim predmetom se bavi tudi »Slovenec« z dne 6. maja, ki v članku »Nemci v Sloveniji« v preciznih in jasnih izvajanjih zavzema stališče proti dr. Morocuttijevemu nemško-šovinističnim izpadom v inozemskem časopisu in perlustrira lažno bajko o preganjanju Nemstva na Slovenskem.

Govoriti danes o nekdanjem Schulvereinskem in štajerskem deželnem nemškem šolstvu na slovenskem ozemlju kot o kulturni dobrini, koji smo izpodrezali korenine mi Slovenci, je laž in drznost, ki bi zaslužila druge vrste odgovore, kakor jih pišemo Slovenci na naslov ljudi, ki žive med nami menda samo zato, da nas prikazujejo svetu kot nekulturne nasilnike in barbare.

Nekdanje fabrike poneumnjevanja in organizirane institucije ropa in tatvine naše slovenske dece (bivše nemške šole) je osvobođenje strlo in izbrisalo kot madež našej sužnjosti. Pokvarjen sad teh institucij še deloma živi in okužuje svojo deco in okolico. Razvoj časa in razmah kulture svobodnega naroda bo izruval tudi ta osat iz skrbno obdelane slovenske njive.

Stvar slovenskih narodno-obrambnih organizacij in vseh političnih strank pa je, da brez ozira na deljen delokrog in na postoječe difference ne prezirajo sistematične gonje, ki se organizira z nemške strani proti nam. To vprašanje ne trpi nikakega izmikavanja, ker resnica ne pozna koncesij in jih nikdar trajno ne prenaša brez škode za ugled naroda, ki mu hočemo služiti vsi po najboljši svoji vesti.

Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav za sodnike in sodno osobje.

Včeraj je bil v zakonodajnem odboru v načelu sprejet zakon o sodnikih. Pri seji se je uvodoma pritoževal pravosodni minister Vujičić, da zakonodajni odbor dela prepočasi. Vlada je že izdelala zakon o sodiščih, kazenski zakon, menični in čekovni zakon ter zakon o državljanstvu, toda delo v odboru le počasi napreduje. K besedi se

je oglasil tudi dr. Gregor Žerjav, ki je med drugim izjavil:

»Minister pravde je naslovil svoj apel na napačno adresu, ko je apeliral na zakonodajni odbor, naj pospeši svoje delo. Opozicija sama najbolj želi, da se čim prej izvede izenačenje v zakonodaji. Delo pa ovira najbolj vlada sama, ki zadržuje zakonske predloge. Zakon o sodnikih je bil v sekciji zakonodajnega odbora že davno soglasno sprejet in soglasen je bil tudi sklep glede sodniških plač. Če bi se bila vlada takoj pridružila stališču sekcije, bi lahko bil zakon o sodnikih danes že pod streho. Bilo pa bi najbolj umestno, ko bi sekcija vse pravosodne zakone rešila skupno, tako da bi ves zakonski kompleks lahko prišel naenkrat v Narodno skupščino, ker bi to nudilo boljši pregled in možnost čim boljše unifikacije.«

V svojih nadaljnjih izvajanjih je dr. Žerjav naglašal potrebo, da se s tem zakonom reši tudi vprašanje sodnega osobja izven sodniškega kadra, ker je to osobje za redno delovanje in poslovanje sodišč prav tako velike važnosti. Govorec o neodvisnosti sodnikov, je govornik naglasil, da je to vprašanje rešeno v predloženem zakonskem načrtu le polovičarsko. Člen 13. predstavlja kompromis in ne nudi dovoljnih garancij za neodvisnost sodnikov, marveč na široko odpira vrata partizanstvu. Ni proti temu, da se sodniški kader pomladi z mlajšimi silami, vendar se mu zdi neoportuno, da lahko že sodnik v 27. letu starosti postane predsednik okrajnega sodišča, z 28 leti sodnik okrožnega sodišča in s 33 leti celo že predsednik okrožnega sodišča ali sodnik apelacijskega sodišča, s 37 leti pa predsednik apelacijskega sodišča. To lahko dovede do animoznosti med starejšimi in mlajšimi sodniki in govornik najavlja, da bo v podrobni debati stavil primerne spremenišne predloge.

Nato je dr. Žerjav obširno govoril o načinu imenovanja sodnikov, pri čemer je zahteval, da se uvede sistem konkurzov. Zakonski predlog namreč določa, da imenuje sodnike minister na lastno pest, sistem konkurzov pa nudi edino garancijo proti uvajanju partizanstva.

Glede predhodnih odredb je dr. Žerjav zahteval garancijo, da se že pridobljene pravice priznajo in v nobenem slučaju ne odvzamejo. O priliki prevedbe uradništva na novi uradniški zakon je nastal cel kaos in še danes leži pri državnem svetu nad 10.000 nerešenih pritožb. Dr. Žerjav je zaključil svoj govor s konstatcijo, da

se tudi v tem zakonskem predlogu zrcali zapostavljanje prečanskih krajev, pričakuje pa od vladne večine, da bo sprejela izboljševalne predloge, ki jih bode stavila opozicija. Minister je pazljivo poslušal izvajanja dr. Žerjava glede sistema konkurzov in je izjavil, da mu je ta predlog simpatičen. Podal pa da bo svoje mnenje tekom podrobne razprave o zakonu.

Razmere v Romuniji.

Današnja oficijozna poročila iz Romunije pravijo, da se je razburjenje, ki je nastalo vsled ogromnih nedeljskih shodov narodne kmečke stranke, že poleglo. Kmetje so se iz Albe Julije bojda mirno razšli na svoje domove, le mali del udeležencev je potoval v Bukarešto, da manifestira za predloge, ki jih predloži kmečki vodja Mamiu regentskemu svetu. Vlada je vrgla na Sedmograško veliko število vojaštva iz Stare Romunije in je zastražila vse ceste in železnice. (Potemtakem najbrže ni »potovalo« malo število kmetovalcev v Bukarešto.) Po sklepu shoda v Albi Juliji se poslanci in senatorji narodne kmečke stranke ne bodo več udeleževali dela v parlamentu.

Še o davku na poslovni promet.

Kakor se naši čitatelji spominjajo, smo pred kratkem priobčili tudi mi ostro kritiko o neenakem pobiranju poslovnega davka v naši državi. O tem predmetu piše »Trgovski list« v svoji zadnji številki sledeče:

Ako se je v celem Beogradu plačalo v letu 1927 res samo 2 milijona dinarjev prometnega davka, moremo z mirno vestjo trditi, da se napram beograjskim trgovcem, obrtnikom in industrijem zakon o davku na poslovni promet sploh ne izvaja. Kakor znano, se davek na poslovni promet pri nabavah za državo pobira z odbitkom od izplačila. Nabave za državo so vse centralizirane v Beogradu, torej se tudi pobira odbitek od izplačila. Ker so nabave za državo znatne, moremo z mirno vestjo domnevati, da zadeva ves plačani znesek samo davek, katerega so razne blagajne pobrale ob izplačilu državnih nabav. Kje je pa potem davek za promet delniških družb in trgovine, obrti in industrije v Beogradu? Ali se potemtakem zakon o davku na poslovni promet res ne izvaja? Zadeva je tako važna, da bi morala v tem pogledu Generalna direkcija davkov stopiti iz rezerve in jo pojasniti! Generalna direkcija davkov v zadnjem času kar zapored bombardira naša davčna oblastva, naj pobiranje davka na po-

Maurice Leblanc — B. R.:

Modri demant.

(Dalje.)

(Dalje.)

Bil je divji in skrivaj je stiskal pesti. Vendar pa je skušal skriti svojo jezo in razočaranje pred zmagovalnimi pogledi Ganimarda. Vljudno se je priklonil bratoma Leroux in se odstranil.

V veži se je nenadoma obrnil in zavil proti nizkim vratom, ki so vodila v klet. Nekaj se je posvetilo na tleh. Pripognil se je in pobral rudeč kamenček; bil je granat.

Ko se je pred hišo obrnil, je čital v bližini hišne številke 40 sledeči napis:

Lucien Destange — arhitekt — 1877.

Isti napis na hiši s številko 42.

»Torej povsod dvojni izhodi«, si je mislil. »Številki 40 in 42 sta med seboj v zvezi. Kako je mogoče, da nisem mislil na to! Moral bi bil ostati proti jutru pri obeh stražnikih, ki sta nadzorovala to hišo.«

Obrnil se je k njima in rekel:

»Dve osebi sta prišli za časa moje odsotnosti skozi vrata številke 42, kaj ne?«

Pokazal je na vrata sosedne hiše.

»Da, nek gospod in neka dama.«

Prijel je višjeje inšpektorja za roko in ga peljal s seboj:

»Gospod Ganimard, vi ste se zelo smejali. Mislim, da ne boste zamerili, če vas malo motim.«

»Ne... nikakor ne. Čemu naj bi vam zameril?«

»Kaj ne, da? Toda najboljše šale se morajo enkrat končati in mnenja sem, da je sedaj že čas za to.«

»Se strinjam.«

»Danes je sedmi dan. V treh dneh moram biti brezpogojno v Londonu...«

»Ho-ho!«

»V treh dneh bom res tam«, je odvrnil Holmes, »prosim vas pa, da ste mi v noči od srede do četrta na razpolago.«

»Da se podamo na tako ekspedicijo, kakor je bila ta?« je vprašal višji inšpektor posmehljivo.

»Na ravno tako, kakor je bila ta!«

»In kaj bomo imeli od nje?«

»Arsène Lupin bo aretiran.«

»Mislite?«

»Svojo častno besedo vam dam na to.«

Holmes se je poslovil in odšel v bližnji hotel, da se malo odpočije, nato se je ohrabren in poln zaupanja v samega sebe vrnil v ulico Chalgrin. Hišnici je stisnil v roko dva louisiorja in zvedel, da bratov Leroux ni doma. Dognal je tudi, da je sosednja hiša, številka 42, last nekega gosp. Harmingeata. Pre-

skrbel si je svečo in šel v klet skozi vrata, pred katerimi je našel mali granat.

Spodaj v kleti je našel še enega iste barve in iste oblike.

»Nisem se motil«, si je mislil, »to je zveza. Sedaj moram še ogledati, če odpre moj vetrih tudi vrata kleti, ki jo uporablja najemnik stanovanja v pritličju... Da, izvrstno... No, sedaj si hočemo natančno ogledati še police, polne steklenic z vinom... Aha! Tu so mesta, kjer je prah pobrisan... tudi na tleh se poznajo sledovi stopinj...!«

Lahek šum je povzročil, da je umolknil in poslušal. Hitro je zaprl vrata, ugasnil luč in se skril za kup praznih zabojev. Črez nekaj trenutkov je opazil, da se je ena izmed polic nekoliko stresla in, da se je ves del stene, na katerem je bila pritrdjena, obrnil za kot devetdesetih stopinj. Svetloba svetilke je posvetila skozi odprtino. Nekdo je prišel v klet.

Novodošlec je bil sključen, kakor nekdo, ki kaj išče. S prsti je brisal prah s police, večkrat vstal in nekaj metal v škatljo iz lepenke, ki jo je držal v levi roki. Nato je izbrisal sledove svojih korakov in odtiske čevljev, ki sta jih pustila Arsène Lupin in dama s svetlimi lasmi in se približal policam, na katerih so stale steklenice vina.

Nenadoma je vzkliknil in padel na tla. Holmes ga je zahrbtno napadel. Vse skupaj je bilo delo ene minute in na najenostavnejši način na svetu je položil moža, ki je moral biti zelo močan, na tla, mu nataknil okove na roke in mu zvezal pesti. Anglež se je sklonil preko njega.

»Koliko zahtevaš, če mi poveš vse... če mi poveš vse, kar veš?«

Mož ga je pogledal tako zasmehljivo, da je Holmes videl, da so vsa vprašanja zaman.

Zadovoljil se je s tem, da je preiskal njegove žepe. Dobil pa je le šop ključev, žepni robec in majhno škatljo iz lepenke, ki jo je ravnokar držal v roki. Ko jo je odprl, je videl, da se nahaja v njej dvanaest granatov, podobnih onim, katere je našel v veži in v kleti. Slab plen!

Kaj naj stori s tem človekom? Ali naj čaka, da mu pridejo prijatelji na pomoč in zlikovca predajo policiji? Čemu vendar? Kaj mu bo to pomagalo v boju z Lupinom?

Premišljal je. Nehote je pogledal na škatljo. Na njej je bil natisnjen sledeč naslov:

»Leonard, zlatar, Rue de la Paix.«

Sklenil je, pustiti moža v kleti. Zaprl je tajna vrata, zaklenil klet in odšel iz hiše. S pošte je obvestil Destangea, da bo mogel priti k njemu še le

slovni promet čimbolj poostre. Našim davčnim uradnikom se obetajo razne persekucije in inspektorji iz Beograda, ako bi pobiranja ne poostri, dasi rezultati kažejo, da v polni meri izpolnjujejo svojo dolžnost. Ali bi ne bilo umestnejše, da bi Generalna direkcija napravila red najprej tam, kjer ga še ni? Nas naj pusti Beograd v miru, ker smo plačali ravno davka na poslovni promet preko 40 milijonov dinarjev, to je preko 40 Din na glavo, dočim se je v Srbiji in Črni gori pobral le neznamenit del, ako upoštevamo število prebivalcev. Ako se bodo davki pri nas tako izenačevali, potem nam bo izenačenje prineslo še veliko razočaranje.

Izgon romunskega princa Karla iz Anglije.

Vočigled živi politični akciji romunske narodne kmečke stranke se je obrnila pozornost tudi na izgnanega romunskega prestolonaslednika Karola. Dasi za stranko ni njegov povratek glavna zahteva, je vendar Karol razglasil, da se namerava vrniti v Romunijo. Hotel je to storiti z aeroplanoma angleških listov »Daily Express« in »Sunday Express«, s katerima sta mislila dva podjetna angleška žurnalista poleteti v Romunijo in se tam na licu mesta prepričati o političnih dogodkih. Karol je tudi dal natiskati 20.000 izvodov manifesta na romunski narod, v katerem opisuje, da se mu je zgodila velika krivica in da se je le pod pritiskom odrekel romunskemu prestolu. Romunska vlada je vse to zvedela in je takoj protestirala proti bivanju princa v Angliji. Na to so ga v ponedeljek ponoči poiskali angleški detektivi in mu »svetovali«, da odpotuje. Obenem je angleška vlada prepovedala vsako podajo ali posojilo kakkega aeroplana princu Karolu.

Razdelitev kredita pri Nar. banki.

Koncem preteklega leta je bilo pri Narodni banki meničnih kreditov za 1.443.000.000.— Din. Od te vsote odpade na centralo v Beogradu skoraj polovica, to je 717 milijonov dinarjev. Pri podružnici v Zagrebu je na pr. kreditov le za 145 milijonov, v Ljubljani 70 milijonov, Sarajevu 67 milijonov, Novi Sad 40 milijonov. (O drugih podružnicah nimamo podatkov pri rokah.) Še zanimivejše pa so številke o lombardnih kreditih. Teh je za 351 milijonov dinarjev, od česar odpade na Beograd 280 milijonov, to je 80 odstotkov. Menični kredit je dobilo v državi 4.332 tvevk; od teh se nahaja v Srbiji 3.039, v prečasnih krajih pa 1.293. V Beogradu samem je uživalo kredit pri Narodni banki 1.266 tvevk. (Ne vemo, če uživa v celi naši oblasti deseti- na tega števila tvevk kredit pri Narodni banki. Op. ur.)

Prečanom — knof.

V finančnem odboru je bila sprejeta uredba o delokrogu komisije za določitev čistega katastrskega dohodka od zemljišč. V isti seji se je dovolilo vladi

naslednjega dne. Nato je odšel k zlatarju in mu izročil vseh štirinajst granatov:

»Milostljiva me pošilja radi teh kamnov. Iz nakita, katerega je kupila pri vas so izpadli.«

Holmes se ni zmotil. Trгоvec je odgovoril:

»Vem . . . Dama mi je telefonirala, da bo sama tudi kmalu prišla.«

Še le ob petih je opazil Holmes, ki je stal in čakal na tratoarju v bližini zlatarjeve prodajalne, neko sumljivo damo, ki je imela obraz zakrit z gostim pajčolanom. Skozi okno izlože je videl, da je položila na pult star granatni nakit.

Kmalu je prišla iz trgovine, šla nekaj časa peš, stopila v kočijo v smeri proti Clichyju in se odpeljala skozi ulice, ki jih Anglež še ni poznal. V mraku je stopil za njo, ne da bi ga vratar opazil, v petnadstropno hišo, ki je imela dve krili. V hiši je po njegovem mnenju moralo stanovati mnogo najemnikov.

V drugem nadstropju je obstala in vstopila skozi vrata, ki so se tiho odpirala, v neko stanovanje. Dve minuti za tem je poskusil Holmes srečo in skušal odpreti s ključki, ki jih je odnesel Lupinovemu pajdašu, ista vrata. Že pri četrtem ključu se mu je posrečilo.

V temi je opazil prostore, ki so bili

iz 7% nvesticijskega posojila (ki je bilo namenjeno za železnice) deset milijonov dinarjev za most preko Lima v Črni gori in radi enakopravnosti tudi 300.000 D za popravilo ceste Zagreb-Podšused. Nadalje je vladna večina dala dovoljenje, da se prebitki kazničnih uprav v Mariboru, Mitrovici, Zenici in drugod uporabijo za Srbijo. KDK se je upirala — toda radikali in klerikalci so jih gladko preglasovali.

Konflikt med Kitajci in Japonci.

Iz Tsinanfu-ja poročajo, da so japonske čete zopet pregnale oddelke kitajske nacionalistične armade iz onega dela mesta Tsinanfu, v katerem stanujejo Japonci in drugi tujci, t. j. iz takozvane »koncesije«. Japonska je pozvala kitajske nacionaliste in njihove severne nasprotnike, naj ne nadaljujejo bojev v provinciji Šantung, drugače bode Japonska prisiljena zasedeti to pokrajino, v prvi vrsti pa železnično omrežje, dokler se položaj ne popravi. (Šantung je ona kitajska provinca, v kateri leži nekdanja nemška kolonija z utrdbo Tsing-tau.) Pri bojih med nacionalisti in japonsko posadko v koncesiji Tsinan-fu je padlo 12 japonskih vojakov in 14 japonskih civilistov; kakih 30 vojakov je bilo ranjenih.

Dopisi.

Iz Konjic. (Srežko zborovanja SDS in politična šola) se je vršila v nedeljo 6. t. m. od 9. zjutraj do 4. popoldne. Na sreski občni zbor se je v veliki dvorani Narodnega doma zbralo izredno veliko število delegatov iz vsega okraja, ki so z zanimanjem sledili zlasti poročilu narodnega poslanca dr. Pivka o političnem položaju ter mu z iskrenimi ovacijami izrekli svoje zaupanje. Po poročilih predsedstva sreskega odbora se je konstituiral odbor, kateremu načeluje konjiški župan g. notar Jereb, podpredsednik pa je ugledni kmetovalec gosp. Verčnik iz Zreč. Tajništvo vodi znani narodni delavec g. notarski kandidat Gajšek iz Konjic, ki je tudi za tekoče poslovno leto vsem strankinim pristavšem iz okraja na razpolago z nasveti.

Srajce

cefir po Din 42, 68, 80, Pique bele Din 44, 58, 66, delavske Din 33, 38, 43, spodnje hlače Din 21, 32, 42, 60, ovratnike Din 8, 9, 12, žepne robce tuc. 35, 53, 94, nogavice Din 8, 11, 18, dokolenke Din 22, 34, 50, naramnice Din 20, 24, 29, kravate Din 12, 19, 30, cepice Din 28, 35, 44, klobuke Din 50, 66, 90, dežnike Din 62, 95, 135, prodaja v samo dobri kvaliteti, dobavljeno iz prvih svetovnih tovarn, perilo je pa posebno solidno izdelano v lastnih delavnicah. Oglejte si izlože in ogromno zalogo v veletrgovini

R. Stermecki, Celje.

čisto prazni, kakor stanovanje, v katerem nihče ne stanuje. Vsa vrata so bila na široko odprta. Toda na koncu hodnika je opazil pramen svetlobe. Približal se je po prstih in videl skozi ogledalo, ki je ločilo salon od sosednjih sob, in ki ni bilo narejeno s pomočjo živega srebra, damo s pajčolanom, ko je odložila svoj plašč in klobuk in sedla na edini stol, ki se je nahajal v sobi. Čez nekaj časa si je ogrnila žametni večerni plašč.

Videl je, da se je približala kaminu in pritisnila na stikalo električnega zvonca. Polovica lesene stene na desni strani kamina se je premaknila, zdrknila ob steni in izginila za debelimi tapetami.

Čim je bila odprtina dovolj široka, je šla dama skozi njo in izginila s svetlo.

Način je bil zelo preprost. Holmes se je poslužil stikala in ji sledil. V temi je tipal dalje; kmalu paga je zadelo v obraz nekaj mehkega. Pri svitu vžigalice je dognal, da se nahaja v majhni, s suknjami in drugimi kosi obleke napolnjeni omari. Naredil si je prehod in obstal pred neko preprogo, ali kaj je že moralo biti, ki mu je zapirala prehod. Ker je vžigalica že dogorela, je opazil luč, ki je pronicala skozi tanko in obrabljeno blago. Pogledal je skozi zastor. (Dalje prih.)

'Radion'

pere sam

in beli kot solnce!

Po končanem sreskem zboru se je vršila politična šola, v kateri sta predavatelja gg. dr. Pivko in dr. Reisman udeležencem, katerih je bilo tudi še popoldne nad 20, dasi je večina dopol-danskih udeležencev morala odpotovati, dajala dragocene podatke o raznih

programatičnih in drugih vprašanjih. Vsi zborovalci so si bili edini v prepričanju, da je takšne sestanke treba večkrat prirejati. Ne dvomimo, da je napredna stvar v konjiškem okraju dobila v nedeljo krepke impulz za svoje nadaljnje delo.

Domače vesti.

e Apel na slovensko javnost v Celju in okolici. V soboto, dne 12. maja poje v veliki dvorani Celjskega doma svetovno-znani, sloviti pevski zbor Donskih kozakov. Z našimi koncertnimi prireditvami smo imeli v zimski sezoni malo sreče. Naša slovenska publika ne reagira več na vabila v hram umetnosti. Hoteli smo biti pravičiji in smo iskali vzroka za ta žalostni pojav v splošni mizeriji, pa smo dognali: 1. kino, če nudi kaj takega, kar draži živce, ima nabito polno dvorano; 2. koncert »Wiener Sängerknaben« je imel dvakrat razprodano dvorano in je bilo slovenskega občinstva na izobilje, tudi takega, ki naših koncertov ne poseča. 3. Za čašo vinca rutnega, pošten kristjan življenje dá. Učimo se od tukajšnjih Nemcev! Apel: ta koncert je naš, zadosluje, da ga obišče sleherni, kdor čuti z njimi, od najmanjšega obrtnika do bogatina, ki včasih nima smisla za godbo ali pesem, zato pa izvrsten poslušatelj za nacionalno dolžnost. — Donski kozaki imajo svetovne sloves in so naši. Ali naj morda doživimo 12. maja prazno dvorano? Sram nas je, da moramo otrplo slovensko srce na ta način traktirati z injekcijami, ker se bojimo, da bi sicer sploh prestalo utripati. So gotove nacionalne in kulturne dolžnosti, preko katerih ne smemo iti. Pri vsej obstoječi gospodarski mizeriji ne smemo dopustiti, da nam umira duša. Mi nazadujemo! Leta 1914 smo hodili k našim prireditvam z navdušenjem in vero v srce. Leta 1928 so naša srca in naše dvorane prazne.

d Na koncertu donskih kozakov v soboto, 12. t. m. (velika dvorana Celjskega doma) ob 8. uri zvečer se bodo izvajale ruske narodne, posvetne in nabožne pesmi, s katerimi je ta odlični pevski zbor žel po svetu svojo slavo. Zbor je priznan v centrih Evrope in njegov sobotni koncert obeta umetniški užitek prve vrste. Umetniki nastopijo še prej tudi v Ljubljani. Ocene tega zbora so odlične in zlasti hvalijo njih izbrane krasne glasove. Odlikuje se med njimi solist tenorist, ki žanje vseobče uspehe. — Predprodaja vstopnic pri Gorčar in Leskovšek.

c Davčni urad v Celju razglša: Glasom člana 87 novega zakona o neposrednih davkih iz leta 1928 imajo vsi delodajalci do 15. maja 1928 prijaviti in plačati uslužbenški davek pri davčnem uradu v Celju za vse pri njih nastavljene oziroma zaposlene uslužben-ce. Delodajalci, kateri ne bi do zgoraj določenega termina vplačali davka, se bodo pozvali v teku 8 dni na plačilo in ako se tudi temu pozivu ne bi odzvali, bode davčni urad sam, glasom člana

138 zakona o neposrednih davkih, po lastnem preudarku predpisal uslužbenški davek ter razven tega še odmeril kazen v znesku od 50 do 500 Din in davek s kaznijo iztirjal eksekutivnim potom. Od po 15. maju vplačanega davka, se pobirajo tudi 6% zamudne obresti. Zategadelj se stranke opozarjajo, da nemudoma nabavijo predpisano davčne knjižice pri občinah za vse svoje uslužbence ter v lastnem interesu plačajo davek do navedenega termina. Pripomni se, da se bode po 15. maju izvršilo revizijo od strani davčnega urada kakor oddelkov finan-cijske kontrole od hiše do hiše in tako ugotovilo faktičen stalež uslužbenstva.

d Državljsko prisego sta položila na srežkem poglavarstvu v Celju Karl Just Grilanc, čevljarški omočnik v Zavadni in šolska sestra Benjamina Jager.

d Redno javno cepljenje malih otrok (prvoceplencev) iz mesta Celje se vrši letos v Celju v torek, dne 15. maja od 2. do 4. ure popoldne v klubovi posve-tovalnici mesnega magistrata. Pregledovanje cepilencev in nadaljne cepljenje dne 15. maja izostalih otrok se vrši teden dni pozneje, t. j. v torek 22. maja ravnotam in ob istem času. Mestni zdravnik cepi od 15. maja dalje do konca maja tudi vsak dan na svojem stanovanju (Vodnikova ulica št. 1) od 11. do 12. ure dopoldne, a tedaj ne brezplačno. Cepljenju obvezni so vsi otroci rojeni 1. 1927., t. j. od 1. januarja do 31. decembra 1. 1927. Dalje vsi mali otroci, ki so pri lauski ali prejšnjih cepitvah iz kateregakoli vzroka izostali in še niso cepljeni. — Opravičbe radi necepljenja, odn. spri-čevala za otroke, cepljene po privatnih zdravnikih, sprejema uradni zdravnik na dan cepitve in na dan nadpregleda na magistratu.

d Tedenski sestanek članov krajevne organizacije za mesto Celje se vrši danes zvečer ob pol 9. v klubovi sobi Celjskega doma.

d Pod Starim gradom, ob kolenu Savinje, je potegnil plaz večji del ceste v Savinjo, tako da ni več mogoče priti z vozovi mimo. Bil bi že zadnji čas, da b se okoliška občina lotila popravila in zavarovanja te ceste.

c Za Dijaško kuhinjo v Celju je nabral g. Alojz Mastnak, veletrгоvec v Celju, o priliki poroke ge. dr. Fischer-Stepančičeve 435 Din. Iskrena hvala!

d Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju priredi v soboto 2. junija vestilčni dan, da pridobi vsaj nekaj sredstev za ubogo deco. Vsa društva prosimo, da se ozirajo na ta dan

in ne prirejajo konkurenčnih prireditev. 2. junij naj bo posvečen izključno naši ubogi deci.

d *Drž. krajevni zaščiti dece in mladine v Celju* sta naklonila po 40 Din. gg. Jožef Jagodič in Franc Lukas. Srčna hvala!

d *Težka nesreča*. Mizar Jurij Škodnik si je hotel v pondeljek popoldne ogledati novo stavbo mestne občine na dvorišču »pri kroni«. Šel je po zidar-skem odru v prvo nadstropje, kjer je po neprevidnosti stopil mimo in padel okrog 4 metre globoko na kup kame-nja. Dobil je težke notranje poškodbe in so ga morali spraviti v bolnišnico.

d *Na progi Grobelno—Rogatec* bode vozil tudi letos od 15. naprej vsled zveze z brzovlaki osebni vlak iz Grobelnega ob 14.08 s prihodom v Rogatec ob 15.17 iz Rogatca ob 12.10 s pri-hodom na Grobelno ob 13.22.

d *Zaljubljen mladenič*. 20-letni de-lavec A. S., stanujoč v Pertinačevi to-varni, je sinoči ob pol 7. izpil v Ga-berju pred hišo št. 45 večji kozarec črnila. Spravili so ga v bolnišnico, kjer so mu izprali želodec in ga poslali domu. S. je bil zaljubljen v neko dekle, ki ga je pa pustilo. Sinoči jo je spet klical in ker ni bilo uspeha, je segel po — črnilu.

c *V aprilu so umrli v Celju*: V me-stu: Rihard Pernat, 51 let, bančni rav-natelj; Franc Erjavec, 52 let, krojaški pomočnik; Roza Aistrih, 64 let, za-sebnica; Franc Kokotec, 32 let, železn. delavec; Josipina Dragar, 86 let, za-sebnica; Marija Čoh, 41 let, posestni-ca; Ana Šmarčan, 80 let, mestna reva. — V bolnici: Štefan Pogorevc, 15 let, dijak, Celje; Karl Leber, 18 let, brez-poseln delavec, Celje; Fr. Polajžar, 46 let, hlapec, Sv. Rok; Alojz Larbid, 6 let, sin dninarja, Dramlje; Ana Gorjup, 77 let, obč. reva, Škofja vas; Rudolf Kovačič, 40 let, čevljiarski mojster, Zreče; Ivan Jahodil, 73 let, dninar, Magdalena Pogačar, 54 let, najemni-ca, Okolica Celje; Martin Podergajs, 79 let, obč. revež brez stalnega bivali-šča; Janez Kresnik, 84 let, dninar, Go-tovlje; Jakob Martinčič, 62 let, posest-nik, Sv. Jur ob J. ž.; Simon Kučovec, 70 let, delavec, Šostanj; Franc Štor, 16 let, delavec, Škofjavan; Marija Kol-šek, 53 let, dekla, Braslovče; Tomaž Kresnik, 67 let, obč. revež, Zabukovca; Janez Kos, 59 let, mali posestnik, Na-zarje; Anton Tadin, 30 let, mesar, Kostričnica; Ana Zaler, 30 let, žena strojnika, Žusem; Katarina Jakob, 59 let, prevzihtarica, Novacerkev; Marija Frim, 62 let, obč. reva, Konjice; Janez Zupanc, 70 let, brezposeln brez stalne-ga bivališča. V aprilu je torej umrlo v Celju 28 oseb: 7 v mestu in 21 v javni bolnici.

d *Brezsrčnost ali beda?* Iz Št. Jurja ob J. ž. nam pišejo: V pondeljek, dne 7. t. m. zvečer je do sedaj še neznana oseba položila dva meseca staro, krep-ko dekletce pod okno posestnika I. Žvižaja v Sv. Juriju ob J. ž. Otrok je bil lepo povit. Poleg pa je ležal listek, na katerem je zapisano, da je mali ne-bogljenci ime Frančiška in da je roje-na 26. febr. 1928. Posestnik je o tej najdbi takoj obvestil orožniško posta-jo. Otroka pa obdrži začasno sam na hrani.

d *Iz Št. Jurja ob J. ž.* V eni izmed zandjnih številčk »N. D.« smo popisali neznosne razmere glede dveh cest. De-žuje naprej, blata je vedno več, a me-rodajni činitelji si obetajo v kratkem lepega vremena in ne storijo ničesar. Hudobnim jezikom, ki pravijo, da se je prijavil nek podjetnik, ki bi s čol-nom prevažal ljudi, ne verjamemo prav, raje bi videli, da bi se vsaj en ali dva voza gramozna nasipalo čez cesto pred Katoliškim domom.

c *Podmladek Rdečega križa v Št. Jurju ob J. ž.* V šolskem letu 1927/28 se je osnoval na deški osnovni šoli Po-mladek Rdečega križa. Šolski odbor pod predsedstvom G. Vebra, učenca 5. r., kaže precejšnjo spretnost. Na dan Vnebohoda dne 17. maja popoldne uprizori Podmladek: 1. Enodejanko »Naša deca«. 2. Enodejanko »Kazno-vani šaljivci«. 3. Dvodejanko »Vedež«. Peli pa bodo to pot najmanjši, 1. raz. red. Odbor vljudno prosi, da ja vsi po-setite to prireditev mlade organizacije in jo tako moralno in gmotno pod-prete.

d *Nezgoda pri vojaškem vežbanju*. Včeraj popoldne so vežbali vojaki na glaziji. Streljali so s takozvanimi sob-nimi patronami v tarčo. Pri tem je

jedna krogla ašla mimo tarče na cesto pred bolnišnico in zadela delavca Za-vršnika v prsi nad srcem. Poškodba slučajno ni težka, mogla bi pa biti pri kakem detetu ali v oko zelo nevarna. Glazija po našem mnenju ni primeren kraj za take vežbe.

d *Neobičajen čuvar vojnih grobov*. »Politika« poroča: »Ministrstvo ver je imenovalo nedavno tega za pomočnika duhovnika, ki čuva naše vojne grobove v Pragi, nekega g. Perkita, velikega posestnika in trgovca z vinom. Ker že duhovniški čuvar nima nikakega posla, je vzbudilo imenovanje tega vinskega trgovca za njegovega pomočnika pre-cejšnje začudenje pri naši praški ko-loniji. Vendar pa so nazadnje mislili, da mora biti ta pomožni čuvar izvan-redno pobožen in Bogu vdan človek, če ga ministrstvo za vere navzlic nje-govi profani profesiji in brez kakr-šne koli stvarne potrebe imenuje na ta-ko častno mesto. No — pred nekaj dnevi so priobčili češki listi pomir-ljive informacije o tem našem pobož-nem čuvarju. Zaprli so ga namreč radi tihotapljenja špirta, s čemur je oškodoval češoslovaški državni erar za preko jeden milijon dinarjev...«

d *Slaba letina*. Iz konjiškega okraja nam pišejo: K splošni gospodarski kri-zi imamo še letos pričakovati slabo le-tino. Vsled neprestanega deževja gnije vsajeni krompir in tudi koruzni posev-ki bodo zanič. Davčni vijak pa navija, da vse škriplje! (Podobne in še hujše pritožbe se čujejo vsepovsod po naši oblasti. Op. ur.)

d *Poplava*. Pod Ptujem je stopila Pesnica čez bregove in je poplavlila vsa polje in travnike od Sv. Bolfenka na Bišu do Sv. Marjete na Dr. p.

d *Umrli* je v Zagrebu bivši predsed-nik hrvatske stranke pravici dr. Ale-ksander Horvat v starosti 57 let.

d *Sedemstoletnica lavantinske ško-fije*. Jutri poteče 700 let, kar je bila ustanovljena lavantinska škofija, ki je imela, kakor je znano, do škofa A. M. Slomška svoj sedež pri Sv. Andražu v Labodski dolini. Obletnico bodo cer-kveno slovesno praznovali. Slavnosti se udeležijo tudi papežev poslanik Pele-grinetti iz Beograda.

d *Prvo točo* so imeli te dni v ptuj-skem okraju. Napravila je po vinogra-dih in sadonosnikih znatno škodo.

d *Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani* priredi na binkošno nedeljo 27. maja izlet v Dobrno. Na binkošno soboto je v kopališki restavraciji po-zdraven večer, v nedeljo ogled kopa-lišča in popoldne izlet v okolico. Upati je tudi tu, da izlet ne pade v — vodo.

d *Občinske volitve v Brežicah*. Za nedeljske občinske volitve v Brežicah so bile vložene štiri kandidatne liste. *Nemškutarji so topot nastopili s svojo listo, ki so jo vezali s klerikalno*. Dobi-la je KDK 7 odbornikov, obrtniki 2 odbornika, klerikalci 4 odbornike in Nemci 4 odbornike. Ker bode tvorila KDK z obrtniki v občinskem odboru jedno skupino, je volitev naprednega slovenskega župana zasigurana.

d *Nečloveško izkoriščanje siromaš-nih izseljencev*. V Ljuboškem (Hercegovina) so zaprli uglednega trgovca s tremi kompaniji, ki so v zvezi z ne-ko sarajevsko banko dobavljali izse-ljencem denar po strašnih obrestih. Da so dali jednemu izseljencu 10.000 Din, so morali njegovi sorodniki doma pod-pisati menico in dati dovoljenje za vknjižbo 13.000 dinarjev brez stroškov in obresti do 30 odstotkov. Ker izse-ljenci dostikrat niso mogli dobiti za-služka, da bi pošiljali domov denar, je oteruh gonil njihove sorodnike doma na boben. Kaka kazen bi pač bila pri-merna za tak zločin?

Slovita mulatska plesalka Josephine Baker v Celju ima dober sloves, kakor tudi brivski salon »Orijent«, Kovaška ulica 1.

d *Deželna cesta Kamnik—Črna—Gornji grad* je zopet za kakih 5 dni zaprta, ker so se vsuli na cesto pri Črni novi plazovi.

d *Sezona v Rogški Slatini* se vkljub sedanjemu, moramo reči, nesramnemu vremenu vendar že začena. Na sobe je pa že toliko naročil kot običajno še le proti koncu meseca junija. Kopališča so že vsa odprta, godba prične igrati s 16. majem. Kino se odprlo s 13. majem. Računa se na lepo vreme, seveda če slabo vreme vsega ne pokvari.

Kino.

Mestni kino. Sreda 9. in četrtek 10. maja: »Ljubezem, ki ubija«. (»Sadis-mus«.) Krasna ljubavna drama v sed-mih dejanjih po glasovitem romanu Pier-reja Fondaiea »L'homme à l'hispano«. V glavni vlogi slovita krasotica Hugu-ette Duflos, znana iz vefilmov »Kö-nigsmark«, »Harem« in »Princesa in harlekin«. Divni naravni posnetki iz Bordeauxa, Biarritza in z morja. — Petek 11., sobota 12. in nedelja 13. maja: »Ta srca«. Monumentalen vele-film iz budimpeštanskega življenja v 6 dejanjih po glasovitem romanu pisa-telja Lajosa Biroja. V glavnih vlogah ljubljence kinopublike Lya de Putti in Josef Schildkraut. — Prednaznanilo: »Sah carici«. (Človek-avtomat.) Sve-tovna senzacija!

Kino Gaberje. Sreda 9., četrtek 10. in petek 11. maja: »Naprej, Ken!« 6 dejanj borbe in junaštva. V glavnih vlogah Ken Maynard, drugi Harry Piel, Tom Santschi in Kathleen Col-lins. Sodelujejo Sioux Indijanci iz re-zervacije v Južni Dakoti. Velika senza-cija! — Prednaznanilo: »Alruna« (Čudežno spočeto dete). V glavnih vlogah Brigitte Helm, Paul Wegener in Svetoslav Petrovič.

Gospodarstvo.

g *Tekstilna razstava v Skoplju* se vrši od 24. maja do 10. junija 1928. Ker se sprejemajo prijave za razstav-ljalec najkasneje do 10. maja t. l., naj pošljejo interese, ki se še niso pri-javili, svojo prijavo nemudoma Zvezi industrije ali Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

g *Ljubljanski velesejm*. V Jugosla-viji so ljubljanski velesejmi že tako udomačeni, da jih pozna takorekoč že vsaka vas od Triglava do Ohridskega jezera. Tako je prišla ta ustanova do svoje naravne propagande. Množice, ki so obiskale Ljubljano in njene vele-sejme, so se vrstile domov in so narav-no razširile vesti o tem, kar so videle in slišale. To je povzročilo, da so dova-žali vlaki od leta do leta več obisko-valcev. Letošnji velesejm se točno po programu odprl dne 2. junija in se istotako točno zaključil dne 11. junija. Naj že sedaj vsakdo gleda na to, da ne zaide med zamudnike, kajti letošnji ve-lesejm bo zelo bogato založen. Zado-voljstvo nas navdaja, ko zamoremo objaviti, da so za letošnji velesejm že vsi razstavniki prorsori zasedeni. Ne bo ga stanu in posameznika, ki bi na raz-stavnem prostoru ne prišel na svoj rač-un. Zbrano bo prilično vse, kar za-njore zanimati našega človeka, brez-končna vrsta stvari, ki jih je človek ustvaril s trdom svojih rok in s svet-lostjo svojega uma. Kaj pomeni tak nazoren pouk, tak neposreden stik z razstavljenimi vzorci na podjetnost posameznika, si lahko mislimo. Prav dobro je, da pada velesejm letos še v šolsko leto, tako da bo šolam dana možnost mladinskega obiska in raz-lage pod vodstvom strokovnega učitelj-stva. Na drugi strani pa si more do-baviti vsak to, kar rabi, ravno na ve-lesejmu najceneje, ker bo razstavljeno samo najbolje blago naravnost od pro-ducenotov. Legitimacije za obisk vele-sejma v zvezi s pravico na znižano že-lezniško vozmino bodo v kratkem dane v promet.

Raznotero.

r *Kako spoštujejo Poljaki svoje ve-like pisatelje*. Pred nekoliko leti je pre-jel poljski književnik Vladimir Rej-mont največje odlikovanje za pisatelje. Noblovo nagrado za »Kmete«, v kate-rem delu opisuje poljskega kmeta in njegovo življenje. Poleg tega je prejel mnogo denarnih nagrad in odlikovanj tudi v domovini. Sedaj je poljska pre-stolnica Varšava sklenila, da bode da-la vsako leto 00.000 Din nagrade za ono izvirno poljsko književno delo, ka-terega bode za nagrado odobrila spe-cijalna komisija. Ta nagrada se bode vsako leto podelila na največji poljski narodni praznik, to je na 3. maja. Le-tos je dobil nagrado Kazimir Tetmajer za svoje delo »Na skalnem podhalju«. Povest opisuje prirodo in prebivalstvo v Visokih Tatrah, ki tvorijo mejo med Poljsjo in Čehoslovaško. Pisatelj hoče reči Poljakom, da more priti napre-dek in rešitev države samo iz velike,

neizrabljene moči poljskega kmečkega ljudstva.

r *Angleži se neprestano oborožujejo*. Dne 5. maja so spustili v Chathamu na Angleškem v morje novo podmornico, ki je ena izmed največjih na svetu in je določena za prekoceanski promet. To je peta velika podmornica angleške mornarice, ki je bila zgrajena po voj-ni. Gradili bodo pa še 17 takih pod-mornic.

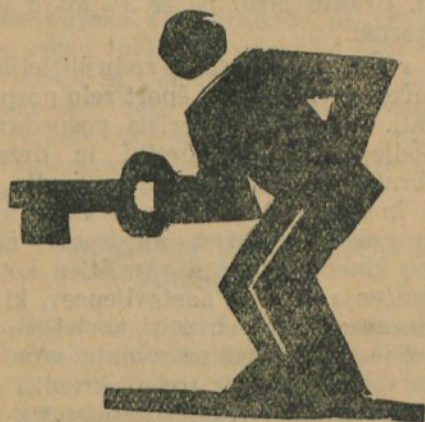
r *Sport in živi*. V zadnjih letih so začele javne oblasti šport zelo pospeše-vati. Za njimi so prišla gospodarska podjetja. Veliki mestni in državni obrati, vodilne industrijske tvrdke, vsi ti imajo že svoje športne klube in že marsikakšen uspeh so dosegli člani teh klubov. Šport je zamišljen kot iz-enačenje za delo nastavljenecv, ki ve-činoma sedijo; ob mizi skrivljeni hr-bet je treba zopet naravnati, samo pe-ro vodečo roko je treba okrepiti, stis-njena pljuča je treba napolniti s sve-žim zrakom. Splošno razširjeno je mnenje, da se smeš brez škode lahko športno udeleževati, ali da se oelo moraš, če je tvoj življenski poklic tak, da sediš ali da se pretežno duševno udeležuješ. To mnenje sedaj ni več popolnoma veljavno. Še celo nepri-jetno si lahko presenečen, če zahtevaš od svojih poklicno prenapetih živcev še v nedeljo velik napor, k čemur nas rekordna strast sedanjega časa tako lahko zapelje. Vsak rekord v športu moremo doseči le s tem, da svojo voljo do skrajnosti napnemo. Na živce stavi rekord največje zahteve. Že trenira-nje, pripravljavanje za tekmo, je zelo na-porno; odgovorni voditelji priprav za tekmo izdajajo najstrožje predpise, da hranijo živce svojih varovancev v do-brem razpoloženju. Le počasi smeš iti navzgor, ne prehitro; pametno gojeni šport nam lahko izredno veliko ko-risti, pretiravanje nam pa lahko ogromno škoduje. Zlasti oni, ki veliko sedijo in ki veliko z glavo delajo, mo-razo prav posebno paziti, da ne za-idejo v pretiravanje.

r *Škoda vsled potresa na Bolgar-skem*. Zadnji potresi v Plovdivu in okolici so popolnoma razrušili 17.102 hiš in močno poškodovali 19.579 hiš. Brez strehe je 265.400 ljudi.

Književnost.

k *Vsem članom in prijateljem Vod-nikove družbe*. Vodnikova družba v Ljubljani bo izdala v letu 1928, t. j. v tretjem letu svojega obstoja sledeče štiri nadvse zanimive, zabavne in poučne knjige: 1. Vodnikova pratika za leto 1929. Ta prinese poleg koledarske vse-bine tudi celo vrsto zelo zanimivih spi-sov iz gospodarstva, zdravilstva, go-spodinstva in raznih drugih vprašanj, ki nas danes najbolj zanimajo. Boga-to bo okrašena tudi s slikami. 2. Fran Govekar: »Olga«. Povest je zajeta iz burnega življenja povojnih let in glo-boko razgrinja bolesi, rane in strasti, ki so tedaj razjedale pod pritiskom trenutnih vojnih milijonarjev vse naše javno življenje v mestih in na deželi. 3. Iv. Matičič: »Na mrtvi straži«. Ta zgodovinska povest nam bo obudila velike spomine davnih časov ter po-kazala ono dobo, v kateri so se morali naši predniki boriti za svojo svobodo in življenje s krvoločnimi Turki. 4. Iv. Lah: »V borbi za Jugoslavijo«. Ta ve-lezanimiva knjiga bo podala ob 10-let-nici našega osvobođenja vse one velike dogodke, ki so se godili tik pred vojno in med vojno okoli nas in pri nas, dok-ler nam ni zasižal naš 1. december 1918. Knjiga nam bo pripovedovala, kako se je pojavil beli orel nad Balka-nom, kako je stopil na prestol naš kralj Petar Veliki Osvoboditelj, kako se je mala Srbija pripravljala na svo-je veliko delo, kako so se hitro vrstili zgodovinski dogodki, dokler ni izbruhnila balkanska vojna in tik nato sve-tovna. Pripovedovala nam bo, kako je tudi slovensko vprašanje stopilo pred evropski svet in smo Slovenci iskali svoje rešitve v jugoslovanstvu, tako, da smo lahko rešili sebe in svojo zemljo iz tujih rok. Knjiga bo bogato ilustrirana. Ta lep književni dar Vodnikove družbe svojim članom naj bo v vzpod-budo vsakemu ljubitelju lepih knjig, ki še ni član Vodnikove družbe, da se naj takoj prijavi pri poverjeniku svojega kraja, odnosno naj prijavi svoje član-stvo o dopisnici centralni pisarni Vod-nikove družbe v Ljubljani. Letna čla-

narina znaša 20 Din, znesek, ki ga lahko pogreša vsak prijatelj in ljubitelj lepih knjig. Pristopajte v velikem številu k Vodnikovim družbi! Čim več članov bo imela družba, tem lepše bodo njene vsakoletne knjige.

Ključ do uspeha

v trgovskem poslovanju je moderna reklama. Najboljše uspehe dosežete z inseriranjem

v „NOVI DOBI“.

Kako sprejema komunistična Moskva kronane glave.

Afganski kralj Amanullah je tekom zime obiskal Pariz, London, Berlin; ogledal si je po teh mestih razne kulturne, gospodarske in vojaške naprave. Poleg tega si je na stroške svojih gostiteljev nakupil dragocenih spominov. Pravi, da znašajo dolgovi, ki jih je zapustil afganski vladar v Parizu in Londonu, težke milijone; dobavitelje je Afganec napotil z ljubeznjivo gesto k državnim blagajnam.

Po obisku pri angleškem kralju in svojem indijskem sosedu se je odločil Amunallah, da obišče Varšavo in tudi

Moskvo. Saj njegov položaj končno ni zavidanja vreden. Njega država leži med dvema kolosoma: na eni strani ogromna Rusija, na drugi pa angleška Indija. Dočim bi rada imela Anglija tudi iz Afganistana nekako predstražo proti Rusiji, istotako kakor iz Perzije, se trudijo na drugi strani Rusi, da si pridobijo vpliv v tej-le državi in si tako osigurajo pot v neizmerno bogato Indijo in na južni Ocean.

Na ta način smo doživeli prvi obisk kronane glave v rdeči Rusiji. Na ruski meji je čakal afganski kraljevski par, oni isti dvorni vlak, k je včasih prevahal carja vseh Rusov. Poleg luksuznih vagonov so bili baš kakor nekdanji, navadni črni vagoni, v katerih se je vozila vojaška straža. Še ob progi je stalo v gotovih razdaljah vojaštvo. Kretnice so bile vseskozi v smer vožnje postavljene in zaplombirane že vnaprej; med vožnjo dvornega vlaka je stal ves promet. Noben civilist ni smel priti na kolodvor in blizu železnične proge. V Moskvi je obkolil vojaški kordon kolodvor in vse ulice, po katerih se je vozil temnopolti azijski vladar.

Od moskovskih komunističnih vodij so pričakali kralja na kolodvoru Kalinjin, Vorosilov, Sjemiško in drugi. Dočim je predsednik vlade Rikov nadomestil »obolel«. Ne ve se namreč, kako včasih kane. Tudi Staljin ni bilo blizu.

Goste so spravili komunisti v jedno od kremeljskih palač, ki so jo za ta obisk posebej očistili; postavili so v njo tudi dolgo vrsto lakajev v svečanih črnih oblekah ter so jim natančno predpisali ceremonijel za postrežbo.

Pri Kalinjinu in Čičerinu so se vršili banketi za nezastisljanim sijajem. Pri tem banketoma so bila posvetovanja o zvezah in prijateljstvih — o katerih pa se ničesar ne izve. Angleži trdijo, da se Rusom ni posrečilo pridobiti afganskega kralja za se in da jim Afganec ni zagotovil gradnje železnice v Gerat in Kabul. Rusi so bojda ponujali Afganecem tudi velike množine pušk, mitraljez in podobnih igrač proti — Angležem.

Najsi je to kakorkoli: obisk monarha pri — ubijalcih monarhov je vsekakor svetovna senzacija prvega reda.

Kako barvamo vrtno ograje

Lepa ograja dvigne vrt kakor primeren okvir podobo. Neglede na kakovost in sestavo ograje moramo posebno upoštevati barvo in to iz dveh razlogov.

Barva konservira material, iz katerega je ograja in ga varuje preranega propadanja. Na drugi strani pa izbrana barva močno povzdigne ograjo.

Za vse vrste ograj so najboljše oljnatih barve. Za lesene pa še prav posebno take, ki imajo v sebi čim manj laka, da se počasi suše. Pri počasnem sušenju pronica olje v les, napolni vse odprtine ter zabrani s tem dostop vlagi in gnilobnim glivicam.

Lesene ograje moramo barvati še pri sestavljanju, posebno na odrezih in tam, kjer se posamezni deli stikajo, saj se prav tu najprej pojavi gniloba.

Našim ljudem je najljubša zelena barva, dasi je najbolj nenaravna. Ograja mora biti vidna, dvigniti mora vrt kakor okvir podobo. Biti pa mora tudi v harmoniji z naravo.

Čudna in nenaravna bi bila zelena drevesna debela. Kako lepo pa se sklada rjava barva smrekovih debel v temnem zelenju, kako izrazito bleste belosiva brezova debela med nežnim zelenjem! Posnemajmo naravo in zadeli bomo pravo!

Lesene ograje so najlepše bele, svetlo-sive, temno-rjave, morebiti tudi temno- ali celo svetlo-rumene. Železne naj bodo tudi bele ali sive. Najbolj trpežna pa je črna barva.

Ako barvamo lesene ograje z oljnatimi barvami, mora biti les pooblan, sicer popije mnogo barve, pa vendar prej zgine.

Vsak pa ne more prebarvati svojih ograj z dragimi oljnatimi barvami, posebno če so obsežne. V tem primeru je najboljši karbolinej, ki les dobro konservira.

Ograje z neoblatih letov in krajnikov pa moremo prav lično pobarvati z apnenim beležem, ki neverjetno dobro obvaruje les gnilobe, posebno če mu dodamo nekoliko galice.

Razume se, da primešamo beležu lahko tudi poljubno barvo.

Ker je apno po ceni in ne škoduje,

ako ga nekaj pade na zemljo, ni treba pleskati ograj s čopičem, ampak s škropilnico. Delo gre hitro od rok, belež pa prodre globoko v špranje in razpoke.

Les konserviramo tudi prav dobro s prevleko, ki jo napravimo iz mleka in cimenta. S to prevleko prepleskamo posebno ogrodje, na katero razpenjamo oblikovano sadno drevje in trte.

Lesene ograje pleskamo vedno le tedaj, ko je les popolnoma suh. Zato opravimo to delo najbolje poleti, ko je vročina in se les na zraku in solncu skozi in skozi presuši.

(»Sadjar in Vrtnar« 4. 1928.)

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu

naznanja, da je prevzel glavno zastopstvo za Celje in okolico g. Rado Vivod, stanujoč na Teharjih št. 31/II (vila Osvatič) ter da ostane njena poslovalnica v Celju še nadalje v Strossmayerjevi ul. 1 (Zvezna tiskarna), kjer sprejema prijave za vse vrste zavarovanja g. Pavel Zabukošek, tel. št. 65.

—————

Zahvala.

Vsem, ki so mi ob priliki smrti mojega moža pomagali z denarnimi zneski ali na kak drug način, se tem potom najprizneje zahvaljujem. Posebno se zahvaljujem stanovskim tovarišem in Zvezi obrtnih zadrug v Celju.

MARGARETA BEC,
vdova mizarskega mojstra
v Celju.

Kočijaž h gospodi

neoženjen, samo z dolgoletnimi izpričevali, se sprejme v graščini Novikloster, Sv. Peter v Savinjski dolini.

Največja zaloga in samoprodaja za naše ceste najpripravljenih

PUCH koles

12 mesecev garancija. Cena od 600 Din naprej.

zavoro. Največja zaloga

A. NEGER, Celje, Gosposka ulica 32.

Sodarske pomočnike

sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana, 2 Trnovo. 2

Stanovanje

1 do 2 sobe in kuhinjo, išče boljša stranka brez otrok, takoj ali s 1. jun. v mestu Celju ali bližnji okolici. Ponudbe na upravo lista pod »Mirna«. 2-2

Starejši samostojni trgovski pomočnik

dobro izvežban prodajalec, išče stalno službo v manufakturni stroki. Nastop takoj ali pozneje. Naslov v upravi. 3-2

Sprejme se takoj učenec in učenka

za brivsko obrt v brivnici »Hygiea« (Jadranska banka).

Prodaja se nova orehova spalnica

ter kolo znamke »Bianchi«. Naslov v upravi lista. 1

Separirana soba

za dve osebi, se takoj odda. PAPST, Vodnikova ul. 7/II.

Oglasujte!

Krojaški atelje IVAN BIZJAR

Dolgo polje 1 (nasproti rudarski šoli). Cena fazona za ženske kostume in moške obleke Din 200 do 250. Prvo vrstno delo z jamčeno. Se priporoča za obilo naročil.

Srežki gremij trgovcev v Celju

k u p i
Wertheim-
blagajno

štev. 3 ali 4.

Ponudbe na naslov gremija. 3-1

Cene znatno znižane!

in koles znamke „WAFFENRAD“

Vsa kolesa s torpedo-prostotekom in povratno stopalno delov koles in šivalnih strojev po najnižjih cenah. Popravila tujih izdelkov strokovnjaško, hitro, dobro in ceno.

Največja reparacijska delavnica.

Proda se dobro ohranjena moška obleka

za srednjo postavu. Maks Zabukošek, krojaški mojster, Celje, Cankarjeva ul.

iz vseh rudnikov in najboljših vrst dobavlja in dostavlja najcenejše
Premog
Frano Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Franjo Dolžan, Celje

Za kresijo št. 4

Kleparstvo
in naprava strelovodov.
Pokrivanje streh in zvonikov.

Vodovodne
inštalacije, naprava modernih higijeničnih kopalnih sob, klosetov in zdravst. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Delaj, napiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omeje. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obreštuje hranilne vloge po 6 1/2 %

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge nad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj uravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.